
Links: [kredietobservatorium](#)

Executive summary

Aan het einde van het tweede kwartaal van 2024 nam de kredietverlening door de ingezeten banken aan de niet-financiële ondernemingen in België licht toe. Het groeipercentage op jaarbasis van de kredietverstrekking bedroeg eind juni 3,7 %, tegen 3,4 % in maart. Deze ontwikkeling vloeit hoofdzakelijk voort uit een toename van de kredietverlening op korte en op middellange termijn. Het groeitempo van de kredieten op korte termijn (minder dan een jaar) beliep eind juni 1,4 % (tegen -0,5 % tijdens het voorgaande kwartaal), terwijl dat van de kredieten op middellange termijn (tussen één en vijf jaar) op 7,7 % uitkwam (tegen 7,3 % eind maart). Het groeitempo van de langlopende kredieten (meer dan vijf jaar), ten slotte, bedroeg 3,8 %, tegen 4,1 % in het voorgaande kwartaal. Tijdens het tweede kwartaal van 2024 was de nettokredietverlening positief: rekening houdend met de seizoenseffecten beliepen de kredietstromen € 1,9 miljard tussen april en juni.

De rentes voor nieuwe kortlopende bankkredieten namen af, in tegenstelling tot de rentes voor kredieten op middellange (die toenamen) of lange termijn (die stabiel bleven). In het tweede kwartaal van 2024 daalden de tarieven op nieuwe, aan ondernemingen verstrekte, kredieten met een looptijd van minder dan een jaar, met 20 basispunten voor de kredieten van minder dan € 1 miljoen (5,22 %) en met 24 basispunten voor de kredieten met een hoger bedrag (5,11 %). De gemiddelde rente op kredieten met een looptijd van meer dan vijf jaar bleef daarentegen vrijwel ongewijzigd, met 3,94 % (+1 basispunt ten opzichte van het voorgaande kwartaal), terwijl de rente op kredieten met een middellange looptijd (tussen één en vijf jaar) met 18 basispunten toenam, tot 4,63 %.

Volgens de gegevens die de vier grote Belgische banken verstrekken in het kader van de enquête naar de bancaire kredietverlening van het Eurosysteem, bleven de criteria voor kredietverlening aan ondernemingen in het tweede kwartaal van 2024 onveranderd, zowel voor de kmo's als voor de grote ondernemingen. Daarnaast signaleerden de banken dat de vraag naar kredieten lager uitviel dan tijdens het eerste kwartaal van dit jaar, wat voornamelijk is toe te schrijven aan de vermindering van de financieringsbehoeften voor investeringen en aan de leningen die door de concurrentie werden verstrekt. Voor het derde kwartaal van 2024 gaan de Belgische banken ervan uit dat hun kredietverleningscriteria ongewijzigd zullen blijven en verwachten ze een vraag naar krediet die vergelijkbaar is met die van het tweede kwartaal. De niet-financiële ondernemingen, van hun kant, schatten de kredietvoorwaarden over het algemeen nog slechter in dan tijdens het voorgaande kwartaal, weliswaar in mindere mate dan tijdens de vorige kwartalen.

In het eurogebied leefde de kredietverlening aan ondernemingen op tijdens het tweede kwartaal van 2024. Het groeipercentage ervan bedroeg gemiddeld 0,7 % in juni, tegen 0,3 % in maart. In ongeveer de helft van de lidstaten werden positieve veranderingspercentages opgetekend. Daarentegen liep de kredietverlening terug in met name Italië, Ierland en Spanje. De banken van de landen van het Eurosysteem wezen tijdens die periode overigens gemiddeld op een lichte verscherping van hun voorwaarden voor bedrijfskredieten en op een gematigde daling van de vraag naar krediet, vooral onder impuls van het rentepeil en van de lagere financieringsbehoeften voor investeringen. De banken van het eurogebied verwachten voor het derde kwartaal van 2024 een nieuwe, beperkte verstrakking van hun kredietverleningscriteria, in combinatie met een matige toename van de kredietvraag.

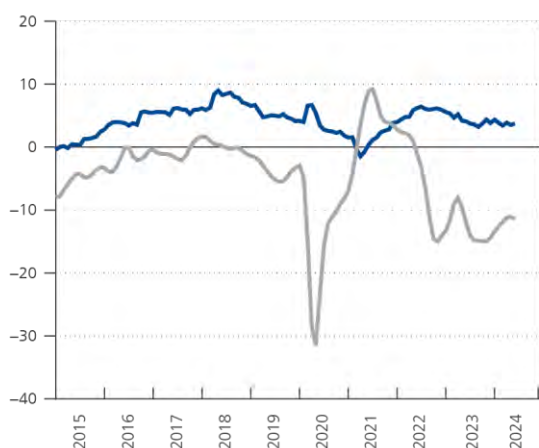
VERLOOP VAN DE KREDIETVERLENING AAN ONDERNEMINGEN IN HET TWEEDE KWARTAAL VAN 2024

1. Kredietvolume

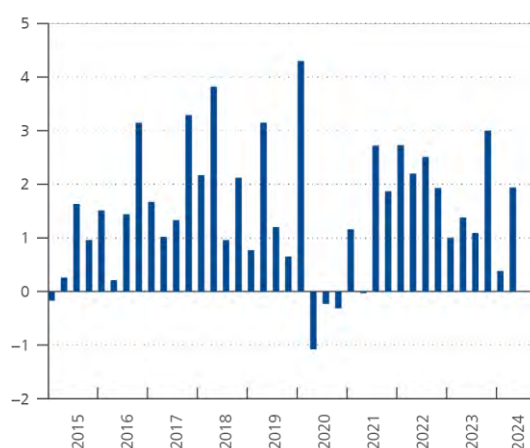
Aan het einde van het tweede kwartaal van 2024¹ kwam het jaar-op-jaar veranderingspercentage van de kredieten die de ingezeten banken verstrekken aan in België gevestigde ondernemingen uit op 3,7 %, tegen 3,4 % in maart. Deze ontwikkeling vloeit hoofdzakelijk voort uit een toename van de kredietverlening op korte en op middellange termijn. Tussen april en juni lag de seizoengezuiverde kredietverlening overigens € 1,9 miljard hoger dan de aflossingen, tegen € 0,4 miljard in het voorgaande kwartaal.

Bancaire kredieten¹ aan ondernemingen in België

Bancaire kredieten en conjuncturele evolutie

Netto trimestriële stromen² (in € miljard)

— Totaal van de kredieten (veranderingspercentages op jaarbasis)
— Synthetische conjunctuurcurve (afgevlakte indicator) (rechterschaal)

Bron: NBB (schema A en conjunctuurenquête).

¹ Toegekend door de ingezeten banken.

² Gezuiverd voor seizoeninvloeden.

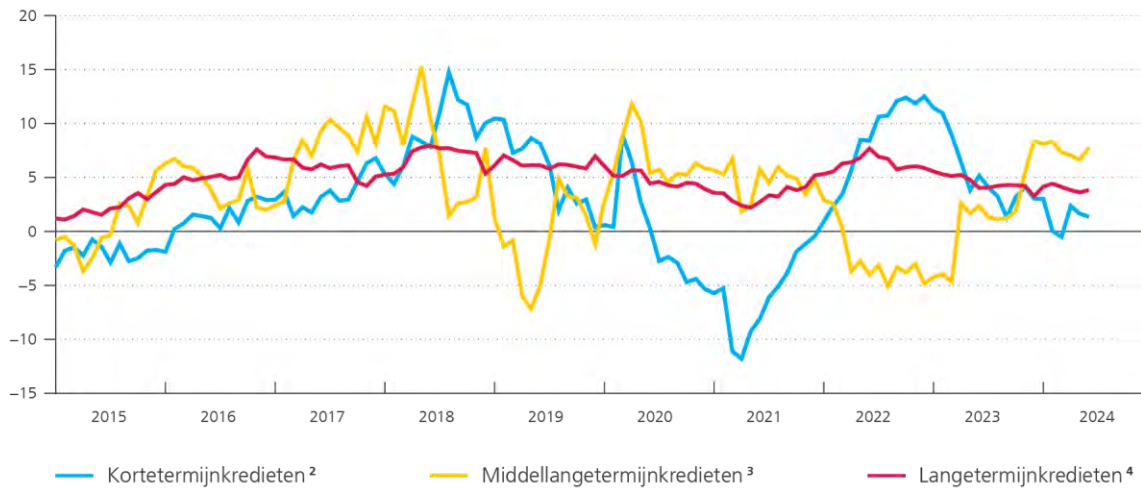
Voor de kortlopende kredieten (minder dan een jaar), beliep de jaar-op-jaar groei in het tweede kwartaal van 2024 1,4 %, tegen -0,5 % eind maart. De groei van de leningen op middellange termijn (tussen een en vijf jaar) kwam op 7,7 % uit (tegen 7,3 %). Het groeitempo van de kredieten op lange termijn (meer dan vijf jaar), ten slotte, bedroeg 3,8 % (tegen 4,1 % in het voorgaande kwartaal).

¹ De gegevens met betrekking tot het verloop van de kredietverlening door ingezeten banken aan niet-financiële vennootschappen in België worden nu opgesteld volgens de methodologie van het ESR 2010.

Bancaire kredieten ¹ aan ondernemingen in België

(veranderingspercentages op jaarbasis)

Opsplitsing naar looptijd van het krediet

Bron: NBB (schema A).

¹ Toegestaan door de ingezeten banken.

² Voor ten hoogste een jaar.

³ Voor meer dan een jaar en ten hoogste vijf jaar.

⁴ Voor meer dan vijf jaar.

Voor hun financiering kunnen de Belgische ondernemingen eveneens een beroep doen op buitenlandse banken². De kredietstromen vanuit de niet-ingezeten banken kunnen worden geanalyseerd aan de hand van de financiële rekeningen die de Bank opstelt op basis van de statistieken van de betalingsbalans^{3,4}. De kredietverlening door de buitenlandse banken lag aan het einde van het eerste kwartaal van 2024 over het geheel genomen lager dan eind maart 2023. Over twaalf maanden beliepen de nettotransacties door de banken van het eurogebied (ongerekend België) € -1,7 miljard (het eind maart uitstaand totaalbedrag bedroeg € 23,8 miljard). De nettostromen van de door andere buitenlandse banken verstrekte kredieten waren tijdens dezelfde periode eveneens negatief, ten belope van € -1,6 miljard (uitstaand bedrag van € 13,8 miljard). Over het geheel genomen beliep het jaar-op-jaar veranderingspercentage van de bancaire kredietverlening aan Belgische ondernemingen, waarbij rekening wordt gehouden met alle (door binnen- en buitenlandse banken) verstrekte bankkredieten, -0,7 % in het eerste kwartaal van 2024, tegen 0,3 % in het voorgaande kwartaal.

In het eurogebied is de kredietverlening aan de ondernemingen op jaarbasis toegenomen. In het tweede kwartaal van 2024 bedroeg het jaar-op-jaar veranderingspercentage 0,7 %, tegen 0,3 % aan het einde van het voorgaande kwartaal. In meer dan de helft van de lidstaten (behalve, met name, Italië, Ierland en Spanje) werden positieve groeicijfers opgetekend. In vergelijking met het gemiddelde in het eurogebied, bleef de kredietverstrekking dynamisch in Griekenland (9,4 %), Frankrijk (2,5 %) en Oostenrijk (1,4 %).

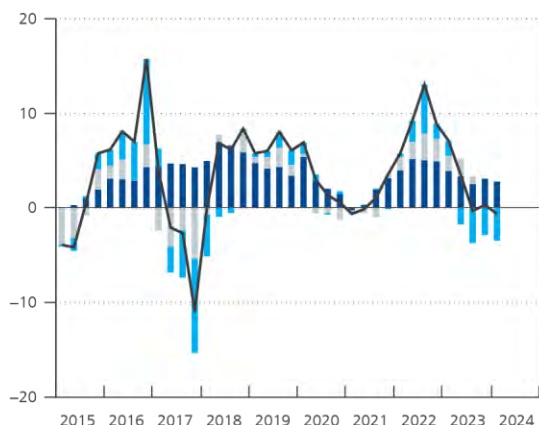
² Het begrip buitenlandse (of niet-ingezeten) bank berust op het concept van territorialiteit. Dochterondernemingen en bijkantoren van buitenlandse banken die beschikken over een vestiging in België, worden beschouwd als ingezeten banken. De kredietverlening door buitenlandse banken omvat dus alleen de kredietverstrekking door in het buitenland gevestigde instellingen.

³ In september 2017 werd de methodologie van de betalingsbalans voor de berekening van de internationale investeringspositie (IIP) gewijzigd. Terwijl vroeger inzake de kredietverlening uitsluitend de gegevens uit de bij de ondernemingen gevoerde enquêtes (gegevens over de 'overige investeringen' verzameld met die over de 'buitenlandse directe investeringen') werden gebruikt, zijn het nu de gegevens van de BIB die als basis dienen. Het betreft het aggregaat van de door buitenlandse banken aan hun centrale bank gerapporteerde cijfers, waarin de aan Belgische ingezetenen verstrekte leningen worden vermeld. Die bron is vollediger en leidt tot een opwaartse herziening van de buitenlandse bankkredieten aan niet-financiële ondernemingen. De cijfers werden vanaf 2014 aangepast op basis van die nieuwe methodologie.

⁴ Deze gegevens zijn later beschikbaar dan die over de kredietverlening door de ingezeten banken. Ze bestrijken momenteel de periode tot en met het eerste kwartaal van 2024.

Bancaire kredieten aan ondernemingen in België: geografische opsplitsing van de verstrekkers

(bijdrage aan de jaarlijkse groei; procentpunten, tenzij anders vermeld)

■ Belgische banken
 ■ Banken van het eurogebied ¹
 ■ Banken buiten het eurogebied ¹
 — Jaarlijkse groei (%)

Bron: NBB (financiële rekeningen en schema A).

¹ In 2017 werd een methodologische wijziging ingevoerd voor de verzameling van gegevens over de kredietverlening door buitenlandse banken aan ingezetene ondernemingen. Die verandering werd toegepast op de gegevens vanaf 2014. Dit resulteerde in een reeksbreuk tussen het laatste kwartaal van 2013 en het eerste kwartaal van 2014.

Bancaire kredieten aan niet-financiële ondernemingen ¹

(veranderingspercentages op jaarbasis)

— België — Eurogebied

Bronnen: ECB, NBB.

¹ Toegestaan door ingezetene banken, inclusief geëffectieerde kredieten.

De statistieken van de Centrale voor kredieten aan ondernemingen, die zowel betrekking hebben op de door de ingezetene banken toegestane kredietlijnen als op de opnemings ervan, geven een beeld van het verloop van de kredietverlening, niet alleen op basis van de grootte⁵ van de kredietnemende ondernemingen, maar ook in hun bedrijfstak en in het gewest waar hun maatschappelijke zetel is gevestigd.

De NBB analyseert momenteel de mogelijkheid om een nieuw systeem uit te werken voor de berekening van statistieken over de kredieten aan ondernemingen, uitgesplitst volgens hun omvang, hun activiteit en het gewest waar ze deze uitoefenen, op basis van de gedetailleerde gegevens van het Register van kredieten aan ondernemingen (RKO). Die statistieken zouden die van de Centrale voor kredieten aan ondernemingen vervangen, die niet meer wordt aangevuld en waarvan de reeksen eindigen in november 2021. Momenteel worden de haalbaarheid en de gegevenskwaliteit geanalyseerd. In de tussentijd is er geen tussentijdse raming beschikbaar.

⁵ Sinds eind 2016 is de classificatie van de Kredietcentrale aangepast aan de grootte van de ondernemingen om in overeenstemming te zijn met de Europese Richtlijn 2013/34/EU, die tot doel heeft de aan de ondernemingen gevraagde financiële gegevens te harmoniseren, en de formaliteiten voor de zeer kleine ondernemingen te verlichten. De omzetting van die richtlijn impliceerde met name de toevoeging van een nieuwe categorie van ondernemingsgrootte, namelijk die van de micro-ondernemingen. Het gaat om ondernemingen die noch een moederonderneming noch een dochteronderneming zijn en niet meer dan een van de volgende criteria overschrijden: 10 VTE werknemers, een jaaromzet van € 700 000 en een balanstotaal van € 350 000. De reeks van de micro-ondernemingen wordt in deze toelichting voortaan toegevoegd aan die van de kleine, middelgrote en grote ondernemingen. De richtlijn heeft overigens ook een impact gehad op de drempels die de uitsplitsing naar grootte van de andere ondernemingscategorieën bepalen. Zo worden als klein beschouwd de ondernemingen die een verkort model van jaarrekening hebben neergelegd en die niet meer dan een van de volgende drempels overschrijden: een personeelsbestand van 50 VTE, een omzet van € 9 000 000 en een balanstotaal van € 4 500 000. De ondernemingen die een volledig model van jaarrekening hebben neergelegd, worden beschouwd als middelgrote ondernemingen indien ze niet meer dan een van diezelfde drempels overschrijden, of als grote ondernemingen indien ze er minstens twee overschrijden of beursgenoteerd zijn. Ten slotte worden ook ondernemingen met een omzet van € 45 000 000 of meer gedurende twee opeenvolgende boekjaren, of met een omzet van € 100 000 000 of meer gedurende één boekjaar als grote ondernemingen beschouwd, of ook, in het geval van ondernemingen zonder omzet zoals holdings, die met een balanstotaal van € 200 000 000 of meer.

2. Rentetarieven

De rentetarieven die de Belgische banken en de banken van het eurogebied op de nieuwe bedrijfskredieten toepassen, zijn een van de voornaamste determinanten van de kredietkosten voor niet-financiële vennootschappen. Ze worden verzameld via de MIR-enquête (zie <https://www.nbb.be/nl/statistieken/financiele-instellingen/aangiften-onegate/rente-enquete-domein-mir>).

In het tweede kwartaal van 2024, met name op 12 juni, heeft de ECB haar beleidsrentes met 25 basispunten verlaagd. Bijgevolg is de centrale beleidsrente vanaf die datum teruggebracht tot 4,25 %, en bedraagt de rente op de marginale beleningsfaciliteit 4,50 %. De rente op de depositofaciliteit, ten slotte, werd vastgelegd op 3,75 %. In het licht van deze ontwikkelingen daalden de korte referentietarieven op de geldmarkt ten opzichte van het eerste kwartaal van 2024. De driemaands OIS-rente⁶ kwam eind juni uit op 3,72 % (tegen 3,94 % eind maart). De langetermijnrentes bleven daarentegen stijgen tussen het begin en het einde van het kwartaal. Het rendement op Belgische vijfjaars overheidsobligaties steeg met 23 basispunten tot 2,85 % eind juni (tegen 2,62 % eind maart). Voor de overheidsleningen op tien jaar bedroeg het rendement eind juni 3,05 %, tegen 2,77 % aan het einde van het voorgaande kwartaal.

De rentes voor nieuwe bankkredieten op korte termijn namen tussen maart en juni 2024 af in België. De rente op kortlopende kredieten (met een variabele rente en een looptijd van minder dan een jaar) met een waarde van minder dan € 1 miljoen beliep 5,22 % (-20 basispunten ten opzichte van eind maart). De rente op kortlopende kredieten van meer dan € 1 miljoen beliep 5,11 % (-24 basispunten), terwijl de kosten voor kredieten op middellange termijn (met een rentevaste periode van één tot vijf jaar en een leenbedrag van minder dan € 1 miljoen) tussen eind maart en eind juni 2024 met 18 basispunten stegen, tot 4,63 %. Het tarief voor langlopende leningen (kredieten met een rentevaste periode van meer dan vijf jaar en een waarde van minder dan € 1 miljoen), ten slotte, bleef in het tweede kwartaal vrijwel ongewijzigd, op 3,94 % (+1 basispunt). De indicatieve marge van de banken op nieuwe kredieten (benaderd aan de hand van de verschillen tussen de rentetarieven op kredieten aan ondernemingen en de OIS-rentevoeten⁷ op respectievelijk één, drie of zeven jaar) nam in vergelijking met het einde van het eerste kwartaal af voor de kredieten op korte en lange termijn, terwijl ze licht toenam voor de kredieten op middellange termijn. Die marge wordt voor respectievelijk de middellange en de lange termijn geraamd op 169 en 123 basispunten in juni (tegen 164 en 181 in maart). De geraamde marge voor de leningen op korte termijn⁸ beliep 166 basispunten (-16 basispunten).

In het eurogebied is de rente op nieuwe bankkredieten gedaald voor de korte en lange kredietlooptijden. De kosten voor kortlopende leningen met een waarde van minder dan € 1 miljoen beliepen 5,29 % (-14 basispunten). De kosten voor kortlopende kredieten met een waarde van meer dan € 1 miljoen daalden met 17 basispunten, tot 5,00 %, terwijl het banktarief voor kredieten op lange termijn met een waarde van minder dan € 1 miljoen op 4,29 % uitkwam (-14 basispunten).

---

⁶ Rente op de daggeldrenteswaps (overnight indexed swap – OIS). Het gaat om de rente op de leningen aan banken met een zeer gunstige rating (*prime banks*).

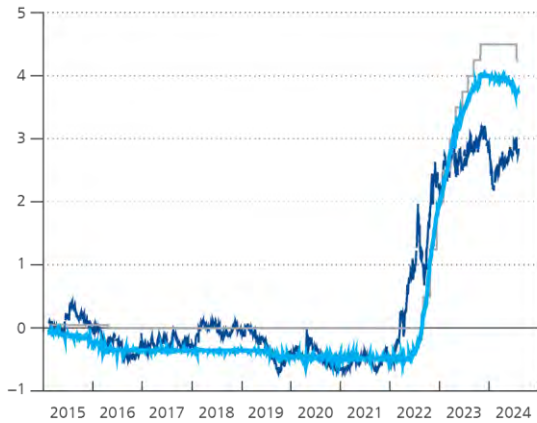
⁷ De rente op kortlopende bankkredieten werd vergeleken met de eenjaars OIS, de kredieten op middellange termijn met de driejaars OIS en de langlopende kredieten met de zevenjaars OIS.

⁸ De indicatieve marge op de kortetermijnkredieten is een gewogen gemiddelde van de marges op de kortetermijnkredieten van meer en minder dan € 1 miljoen. De weging wordt berekend op basis van een afgevlakt gemiddelde over twaalf maanden van de brutokredietstromen (MIR-gegevens).

Rentetarieven op de geld- en kapitaalmarkten, tarieven op bankkredieten en marges

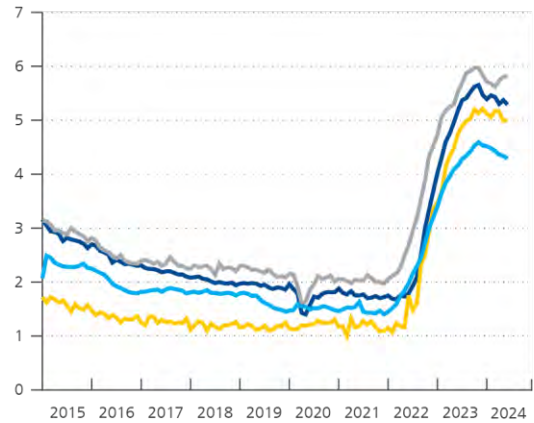
(in %)

Rente op de geld- en kapitaalmarkten

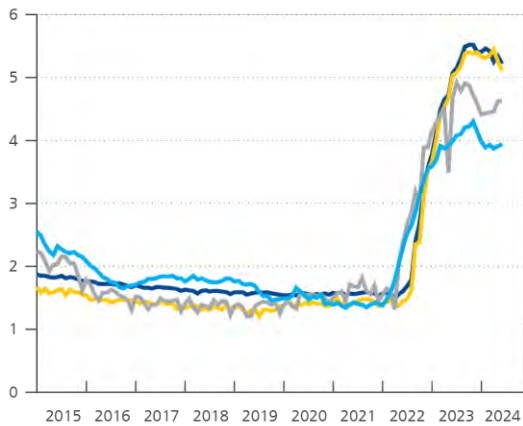
— Vijfjaars OLO's
— Leidinggevende basisrente van de ECB
— Driemaands OIS

Rente op nieuwe kredieten aan ondernemingen
Eurogebied

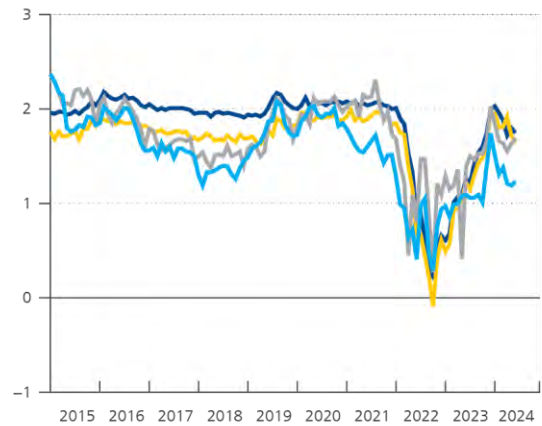
— Kredieten met variabele rente < 1 jaar, < € 1 mln.
— Kredieten met variabele rente < 1 jaar, > € 1 mln.
— Kredieten met vaste rente 1-5 jaar, < € 1 mln.
— Kredieten met vaste rente > 5 jaar, < € 1 mln.

Rente op nieuwe kredieten aan ondernemingen
België

— Kredieten met variabele rente < 1 jaar, < € 1 mln.
— Kredieten met variabele rente < 1 jaar, > € 1 mln.
— Kredieten met vaste rente 1-5 jaar, < € 1 mln.
— Kredieten met vaste rente > 5 jaar, < € 1 mln.

Bancaire marges
België

— Kredieten met variabele rente < 1 jaar, < € 1 mln.¹
— Kredieten met variabele rente < 1 jaar, > € 1 mln.¹
— Kredieten met vaste rente 1-5 jaar, < € 1 mln.²
— Kredieten met vaste rente > 5 jaar, < € 1 mln.³

Bronnen: ECB, Refinitiv, NBB (MIR-enquête).

¹ Ten opzichte van de OIS op 1 jaar.

² Ten opzichte van de OIS op 3 jaar.

³ Ten opzichte van de OIS op 7 jaar.

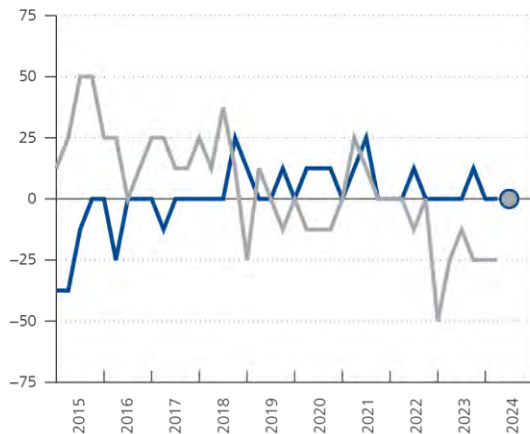
3. Enquêtes naar de kredietvoorwaarden

De enquête van het Eurosysteem naar de bancaire kredietverlening (zie http://www.nbb.be/doc/DQ/BLS/nl/BLS_home.htm) verschaft kwalitatieve informatie over het verloop van de toekenningsvoorwaarden van en de vraag naar bankkredieten, alsook over de factoren die aan deze ontwikkelingen ten grondslag liggen.

Kredietstandaarden van en vraag naar bedrijfskredieten: globale beoordeling door de banken

(netto gewogen percentages¹)

België

Toekenningscriteria door de banken

- Door de respondenten opgetekende evolutie
- Door de respondenten verwachte evolutie

Eurogebied

Kredietaanvragen uitgaande van de ondernemingen

- Door de respondenten opgetekende evolutie
- Door de respondenten verwachte evolutie

Bronnen: ECB, NBB (enquête van het Eurosysteem naar de bancaire kredietverlening).
¹ Een positief (negatief) percentage komt overeen met een verstrakking (versoepeling) van de kredietvoorwaarden of met een toename (afname) van de kredietvraag.

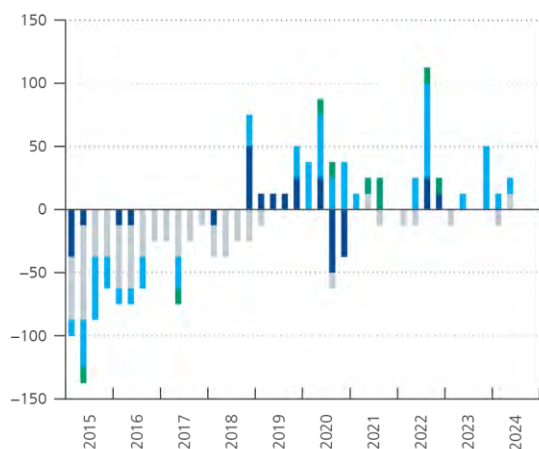
In het tweede kwartaal van 2024 wijzen de antwoorden van de vier bij deze enquête bevraagde Belgische grootbanken op een handhaving van hun kredietverleningscriteria voor de ondernemingen, zowel voor de kmo's als voor de grote ondernemingen. De perceptie van de banken over de risico's (die verband houden met de vooruitzichten voor de algemene economische bedrijvigheid) en de geringere concurrentiedruk van andere banken wijzen in de richting van een aanscherping van de kredietverleningsvoorwaarden; deze kwam echter niet tot uiting in de loop van het kwartaal.

Voor het eurogebied maakten de banken over het algemeen gewag van iets minder gunstige kredietvoorwaarden dan in het voorgaande kwartaal. Deze lichte verscherping werd vooral gedreven door een afgenomen risicotolerantie. In de grote landen (Italië, Spanje, Duitsland, Frankrijk) hebben enkel de Franse banken hun toekenningscriteria voor kredieten aanzienlijk aangescherpt. In Spanje en Duitsland bleven die criteria nagenoeg onveranderd, terwijl ze werden versoepeld in Italië.

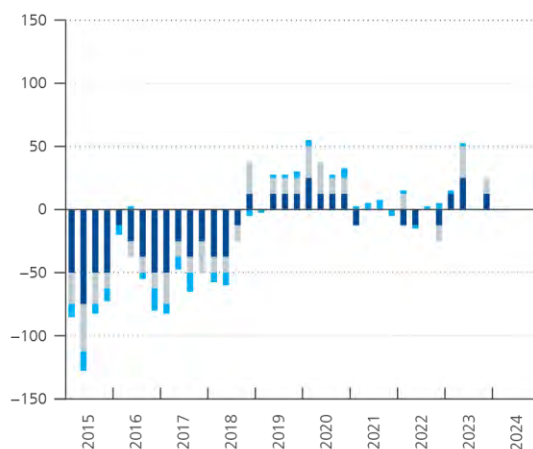
Kredietvoorwaarden van bedrijfskredieten in België : voornaamste verklarende factoren en aangewende toekenningscriteria

(netto gewogen percentages¹)

Voor naamste verklarende factoren

Voor naamste toekenningscriteria

- Financieringskosten en balansbeperkingen
- Concurrentiedruk
- Risicoperceptie
- Risicotolerantie

- Marges op de standaardkredieten
- Marges op de meest risicovolle kredieten
- Andere toekenningscriteria (gemiddelde)

Bronnen: ECB, NBB (enquête van het Eurosysteem naar de bancaire kredietverlening).

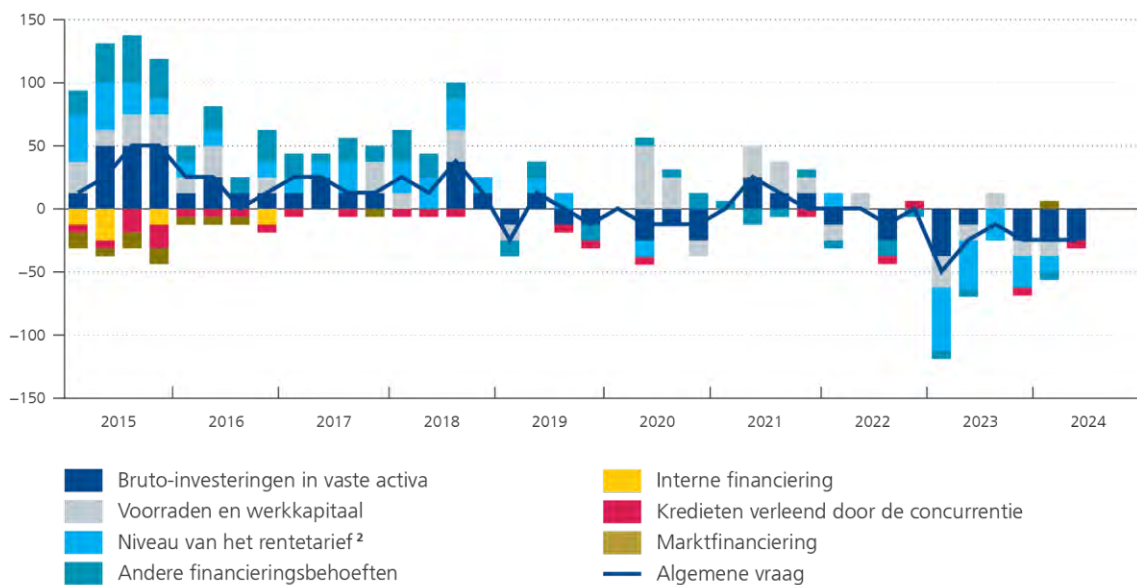
¹ Een positief (negatief) percentage komt overeen met een factor die heeft bijgedragen tot een verstrakking (versoepeling) van de kredietvoorwaarden of met een criterium waarin die verstrakking (versoepeling) tot uiting is gekomen.

De banken meldden in de BLS-enquête dat ze hun marges in België ongewijzigd hadden gelaten tijdens het tweede kwartaal van 2024. De andere niet-monetaire determinanten veranderden evenmin. Al met al verwachten de Belgische banken dat ze hun kredietvoorwaarden tijdens het derde kwartaal van 2024 zullen handhaven, terwijl die van het eurogebied voorzien zijn op een lichte verscherping.

In België meldden de banken bovendien dat de kredietvraag in het tweede kwartaal van 2024 afnam. Deze afname werd toegeschreven aan de daling van de financieringsbehoeften voor investeringen en aan de door de concurrentie verstrekte leningen. Voor het derde kwartaal van 2024 verwachten de kredietinstellingen een stabilisatie van de vraag naar leningen vanwege de ondernemingen.

Vraag naar bedrijfskredieten in België: voornaamste verklarende factoren (netto gewogen percentages¹)

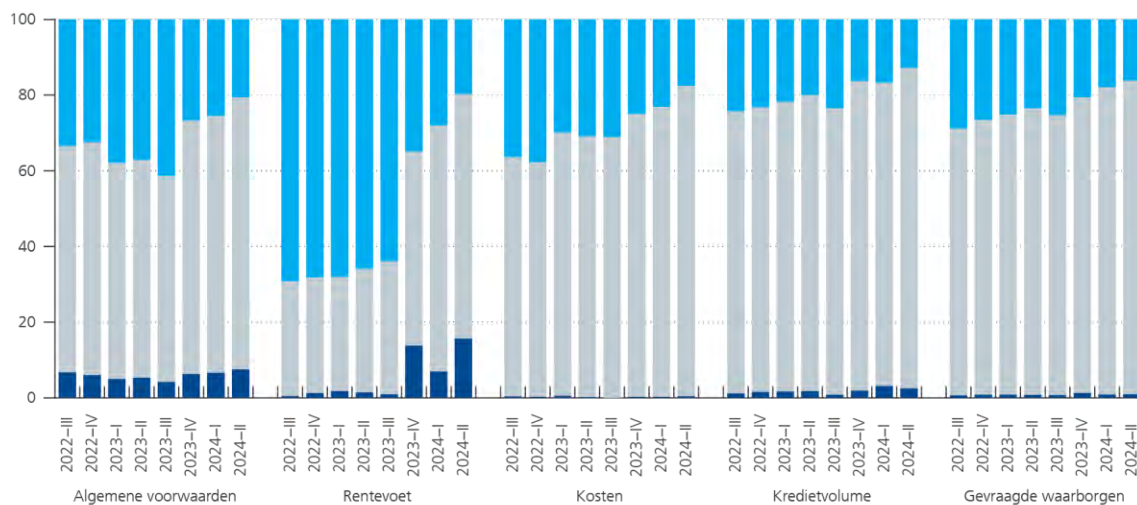
Bronnen: ECB, NBB (enquête van het Eurosysteem naar de bancaire kredietverlening).

¹ Een positief (negatief) percentage komt overeen met een factor die heeft bijgedragen tot een toename (een afname) van de vraag naar kredieten.

² Deze factor werd aan de enquête toegevoegd in het eerste kwartaal van 2015.

De banken uit het eurogebied wezen op een gematigde daling van de vraag naar kredieten in het tweede kwartaal van 2024, die duidelijk minder uitgesproken was dan in het voorgaande kwartaal. De banken meldden een aanzienlijke negatieve bijdrage van het algemene rentepeil aan de vraag naar leningen vanuit de ondernemingen. Overigens drukten ook de lagere financieringsbehoeften voor investeringen in vaste activa deze vraag. De kredietinstellingen uit het eurogebied verwachten voor het derde kwartaal van 2024 een omkering van de tendens en bijgevolg een - weliswaar lichte - stijging van de vraag naar krediet.

Beoordeling van de kredietvoorwaarden door de ondernemingen: Algemene resultaten

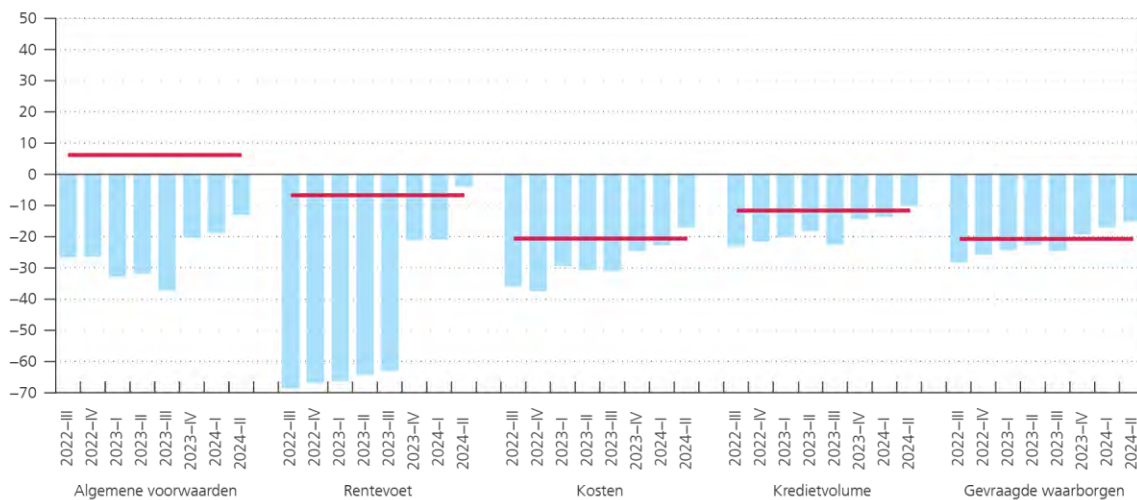

Op het moment van de enquête waren de voorwaarden:

- Ongunstig
- Neutraal
- Gunstig

Gedurende het kwartaal vóór de enquête is de specifieke voorwaarde:

- Verslechterd
- Onveranderd
- Verbeterd

■ Saldo ¹   — Langetermijngemiddelde

Bron: NBB (trimestriële enquête naar de kredietvoorwaarden).

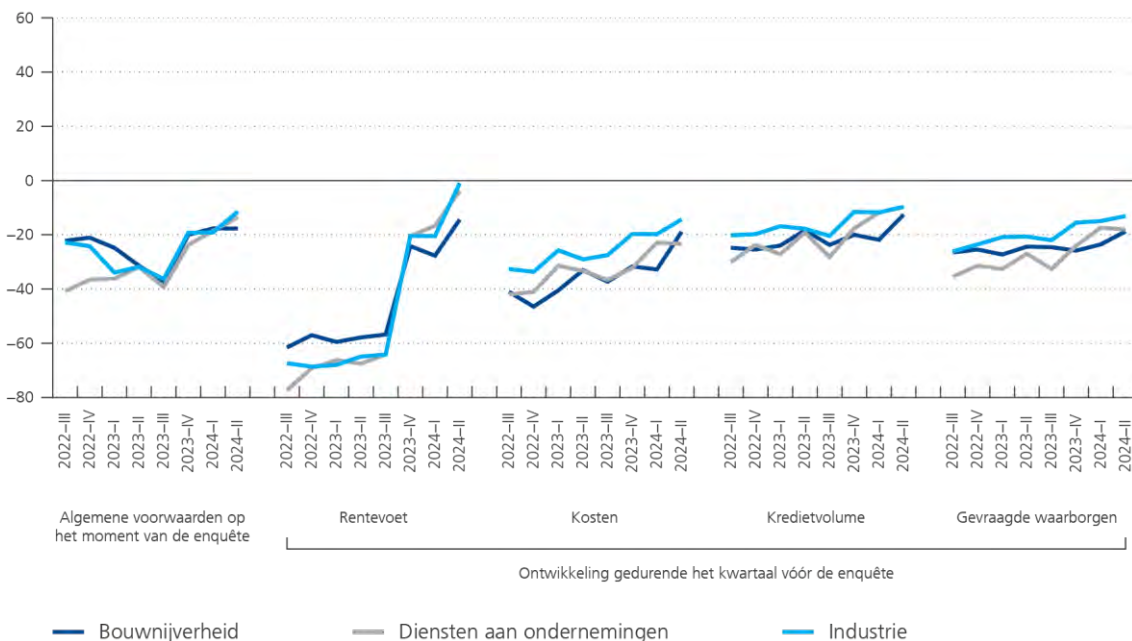
¹ Saldo van de antwoordpercentages gunstig/verbeterd (+) en ongunstig/verslechterd (-).

Uit de enquête die de Bank⁹ in juli 2024 organiseerde, blijkt dat de bedrijfsleiders de algemene toekenningsvoorwaarden voor bankkrediet ongunstig inschatten. Van de ondernemingen uit de verwerkende nijverheid, de bouwnijverheid en de diensten aan ondernemingen beschouwde 7,5 % de toekenningsvoorwaarden voor nieuwe bankkredieten als voordelig, terwijl 20,5 % van hen ze nadelig achtte. In totaal kwam het nettosaldo van de antwoorden van de bedrijfsleiders op -13,0 % uit, tegen -18,8 % in het voorgaande kwartaal. De in juli 2024 gemelde negatieve beoordeling is dus minder uitgesproken dan die in het voorgaande kwartaal. Het nettosaldo van de antwoorden van de bedrijfsleiders over de tevredenheid met de kredietvoorwaarden op het ogenblik van de enquête was nog steeds negatief in de drie ondervraagde bedrijfstakken, zij het minder dan in de voorgaande kwartalen (voornamelijk in de diensten aan ondernemingen en de industrie).

De algemene tevredenheid over het renteverloop gedurende het tweede kwartaal van 2024, gemeten aan de hand van het saldo van de gunstige en ongunstige beoordelingen, bleef negatief. Ze bedroeg -4,0 %, tegen -21,0 % in april. Voor de niet-monetaire kredietverleningscriteria maakten de bedrijfsleiders al met al gewag van een minder uitgesproken achteruitgang dan tijdens het voorgaande kwartaal, en dit op alle vlakken, namelijk zowel met betrekking tot de extra kosten, het kredietvolume als de gevraagde waarborgen.

Tot slot wijzen de resultaten van de enquête voor het tweede kwartaal van 2024 erop dat de antwoordsaldi van de bedrijfsleiders voor alle onderzochte variabelen (namelijk rente, extra kosten, kredietvolume en vereiste waarborgen) opnieuw boven het historische gemiddelde uitkwamen.

Beoordeling van de kredietvoorwaarden door de ondernemingen:
Opsplitsing naar bedrijfstak
 (nettopercentages¹)

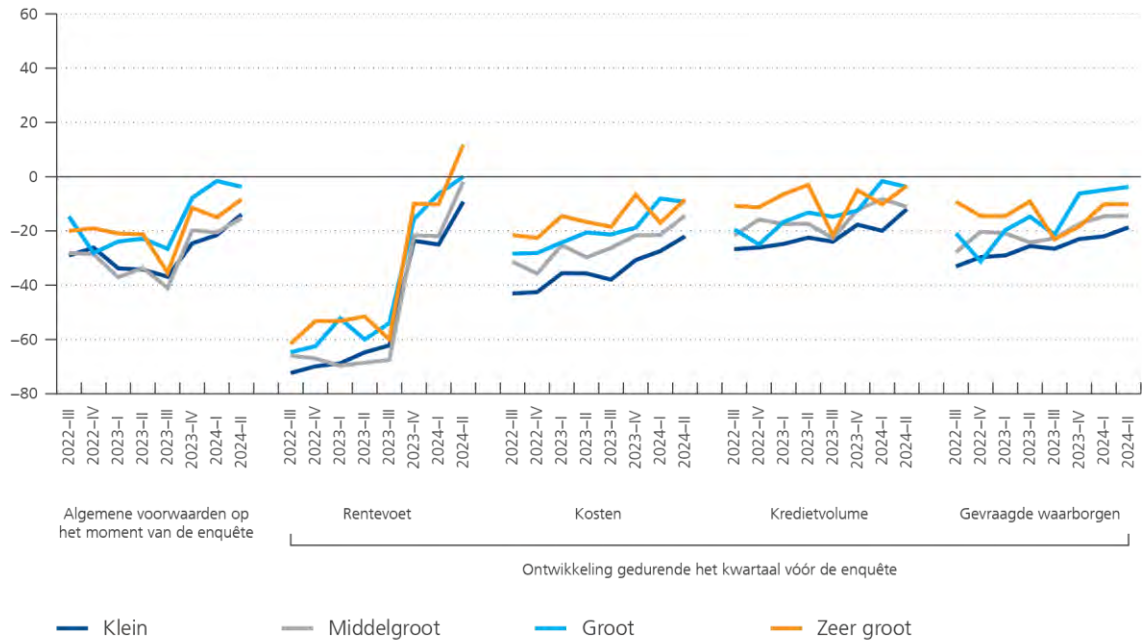
Bron : NBB (trimestriële enquête naar de kredietvoorwaarden).

¹ Saldi van de antwoordpercentages gunstig/verbeterd (+) en ongunstig/verslechterd (-).

⁹ In deze enquête wordt de ondernemingen verzocht twee vragen te beantwoorden. De eerste vraag betreft de kredietvoorwaarden op het ogenblik van de enquête ('Lijken de voorwaarden om bij de banken krediet op te nemen u momenteel gunstig, neutraal of ongunstig? '). In de toelichting worden de antwoorden op die vraag behandeld onder de titel 'Algemene voorwaarden'. De tweede vraag gaat over de tijdens het kwartaal vóór de enquête vastgestelde ontwikkelingen (verbetering, stabilisatie of verslechtering van de voorwaarden), en de antwoorden worden uitgesplitst volgens specifieke criteria (rentetarieven, andere bankkosten, kredietvolume, gevraagde waarborgen). De antwoorden op die vraag worden criterium per criterium toegelicht.

In de enquête van juli 2024 was de tevredenheid over de kredietvoorwaarden nog steeds negatief voor alle ondernemingsgroottecategorieën. Het saldo van de beoordelingen van de kredietvoorwaarden beliep -14,0 % voor de kleine, -15,3 % voor de middelgrote, -3,7 % voor de grote en -8,3 % voor de zeer grote ondernemingen.

**Beoordeling van de kredietvoorwaarden door de ondernemingen:
Opsplitsing naar grootte van de onderneming¹**
(nettopercentages²)

Bron: NBB (trimestriële enquête naar de kredietvoorwaarden).

¹ Klein = 1-49 werknemers; middelgroot = 50-249 werknemers; groot = 250-499 werknemers; zeer groot = 500 werknemers of meer.

² Saldi van de antwoordpercentages gunstig/verbeterd (+) en ongunstig/verslechterd (-).